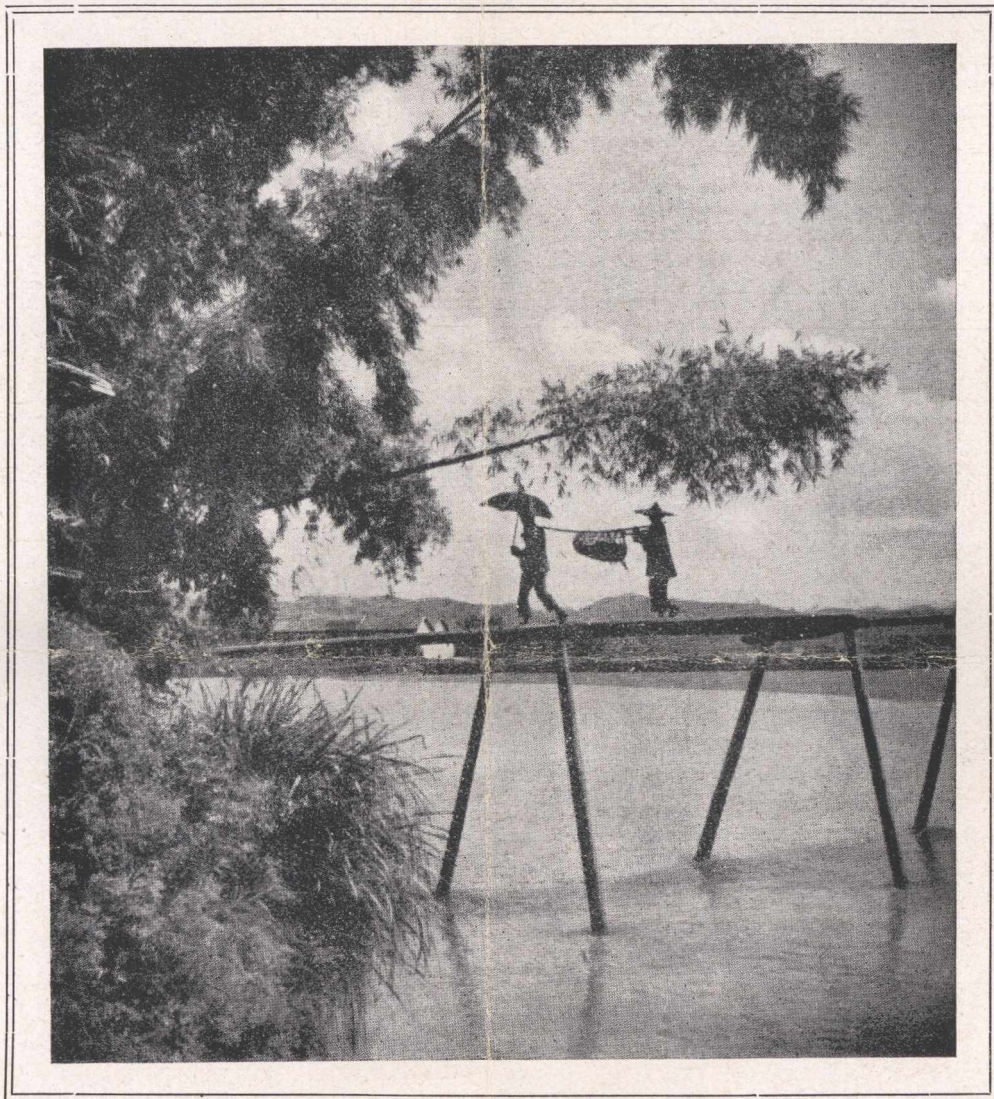

EVANGÉLIKUS MISSZIÓ

KÖRLEVELE

Hazatérés a missziói állomásra

Tartalom:

*Y. L. Yang.: Hála neked (ének).
Túrmezei E.: Tavaszi áradás.
S. A.: Missziói feladatunk.
Weiler H.: Svéd evangélikus testvé-
reink külmissziói munkája.*

*G. Dahlquist: A Svéd Evangélikus
egyház missziói munkájáról.
Kunos Jenő: Viz.
Az iszlám.
Studer R.: Elégettük a bátványokat!
Hírek.*

2-es szám ára 1 forint.

Hála neked...

(Y.L. Yang.)

Tiszta pentaton,
Ősi kínai dallam.

1) Há-la .ne-ke-d, meg-vál-tó U-runk, Hogy ke-rés-zed a-látt ál-lá-lunk. Ez a mi
2) U-runk, jüt-tal-mazd, ki-ti-ti-ve-san, Mint te, se-gít el-e-sek-ta-kar-ól a-ka-ka

1) cá-lunk hi-tet, é-le-tet, Baj-ban is fa-kaszt sze-re-te-tet. Föl-ül-i
2) rész-ten hit-e-re-ne-ke-d: Sza-re-tet pá-rah-csát cse-le-kédd. Ál-do-

1) éj-be fényt ho-zott Dri-ga, szét, i-gaz ál-do-za-tod. — —
2) zset-kaj-púp ve-zet S-ad-ja nagy ö-rök é-le-ke-te-det. Ál-men-

(Közi és ford. J. H. és M.)

TAVASZI ÁRADÁS

Nem, aki árva,
nem, akit kifosztott az élet,
nem, aki másutt nem lel menedéket,
nem, akit aggá gyötörtek a gondok...
Krisztust szolgálni az induljon el,
aki boldog.

Akinek boldogsága egyre nő,
s kicsap, mert lelke szűk medrébe nem fér.
Elindul adni. Ad és vissza nem kér.
Szolgál. Kicsinek, nagynak, mindenütt,
mindenkinek. Bérré, hálaára nem vár.
Alázatosan fölfelé tekint,
'ha itt is, ott is fölragyog egy szempár.

Tavasz fuvall a hófödött hegyekre,
s a megáradt folyó ha partot átlép,
tudjuk mi mind: nem is tehetne másképp.
Ha Krisztus fénylő napja rámosolygott,
adni, szolgálni így indul el az,
aki boldog.

Túrmezei Erzsébet d. t.

MISSZIÓI FELADATUNK

Azt szokták mondani, hogy a missziói áldozatkészség hőmérője a lelki állapotnak. Azonban ezt nem lehet a misszióegyesületi pénztári bevételekre, — illetve kinek-kinek missziói adakozására korlátozni. Bárha ez is mindent megmond akkor, ha hiányzik, vagy igen csekély összeget jelent a jövedelemhez vagy tizedhez képest. Lehet azonban úgy is, hogy valaki akár tizedet kitevő összeget is ad a misszióra, de Isten előtt az egyenlő a semmivel. Hogyan is mondja az Ige? „Ha egész vagyonomat mind felételem is, szeretet pedig nincs bennem, semmi vagyok.“ Missziói szeretet nélkül a minden semmi! És pedig azért, mert a pénzem korántsem az a „minden“, ami a szeretetből fakad. Milyen szeretetből? Az Isten szerelméből, ha az valóban kitöltetett a szívembe a Szentlélek által. Ez a kezdet, e nélkül minden missziói munka hiábavaló, ha ugyan nem káros. A nagy parancsolat, új parancsolat betöltése csak itt kezdődhetik. S ez mit mond: azt, hogy amint magamat szeretem, s leteszem az életemet az üdvösségemért, úgy kell tennem a felebarátaimért is. Amint Jézus életét adta értem, én is köteles vagyok odaadni az életemet az atyámfiaért. (I. Ján. 3, 16.)

És pedig elsősorban és mindenekfelett azért a felebarátomért, aki nem ismeri és nem hallotta az evangéliumot. Vannak, akik a pogányokkal kapcsolatban azzal vigasztalják magukat, hogy mégsem vesznek el: nem hallották az evangéliumot és azért felelősségük nincs. Hudson Taylor azt mondja erre, hogyha a tengeren egymásnak szalad két hajó s az egyik elsüllyed, nem vesznek-e el azok is, akik meg sem látták a mentőcsónakot? Aki csak meghal a pogányságból, az mind bűnös, a bűnben hal meg! Aki földi életében egyszer valóban hallotta az evangéliumot (s nem valami szelidített pótléket esupán) az önmaga tehet róla, ha nem tér meg igazán és elvesz. De aki sohasem hallotta igazán, — arról ki tehet, hogy az is elvesz? Az, aki önmaga megmenekült és mégsem meg menteni, még se hirdeti életével és szavával.

Amíg valaki végigolvassa a Missziói Lapoknak ezt a számát, bármily gyorsan olvas is, az alatt a rövid idő alatt, jóval több mint ezer olyan pogány hal meg, aki sohasem hallotta az evangélium élő szavát. Itt össze sem hasonlíthatóan fontosabb feladat van az élet minden más feladatánál! Persze csak azoknak, akiknek egyetlen lélek üdvössége több az egész világnál (Márk 8,36). De azoknak annál inkább! Világlátó angol vélemény szerint ma kb. 13 millió az „élő keresztyének“ száma a világon s kb. 800 millió azok száma, akik még sohasem hallottak élő igehirdetést. A 13 millió élő keresztyének a tizedrésze lehet életkoránál, egészségénél, stb. alkalmas arra, hogy valóban kimenjen a misszióba. Ha mind kimenne, akkor minden 600 lélekre (ez a legnormálisabb gyülekezeti lélekszám) jutna egy. Még mindig valóban nem sok ott, ahol senki sincs. Se igehirdető, se tanító, se vasárnapi iskolai vezető, se más gyülekezeti munkás. Ahol pedig a földkerekségen valahol ébredés van, — onnan aztán igazán ki kell, hogy menjenek. Ma Magyarországot a hívő világ a mindössze alig néhány olyan területhez számolja oda, ahol most többé-kevésbé lelkiébredés van. Ma Magyarországon az olyan hívő keresztyének, aki életkoránál és egészségénél fogva alkalmas rá, külön elhívásának kell lenni az Úrtól arra, hogy otthon merjen maradni és ne szánja oda életét a misszióba.

Ezzel szemben mi a helyzet? Amikor Finnországból jelenleg kb. 450 misszionárius van kint a missziói mezőkön, addig a kb. ugyanakkora lélekszámot jelentő két magyar prot. egyházból — egy sincs! (Kunos Jenőék is Amerikában vannak.) Mintha a magyar ébredés mérlegét már is írni kezdené a meszelt falon a kézfej: „Mene, mene tekel...“ Megmérettél és híjjával találtattál. Iszonyú híjjával. Semmi sincs, csak a „híjja“.

Testvérem, ha újonnan születél, ha hívő vagy, jaj néked! Kétszeresen jaj néked, velem együtt! Minden perc-

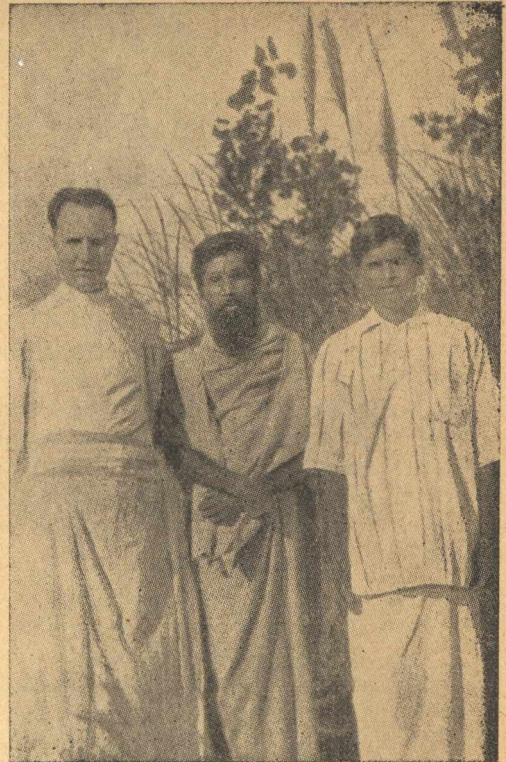
ben százak halnak meg a világon a pogányságból anélkül, hogy hallották volna az evangéliumot. És a vérüket a mi kezünkől fogja megvenni az Úr (Ezék. 3,18—19). Hiába nem mehelek én magam a misszióba, mert öreg vagy beteges vagyok, — az odaszentet életem tusakodó imádságára, mindent beáradására már lettek volna olyan hívő fiatalok, akik azóta kint is volnának a mezőkön.

Elég volt a magát konferenciában, evangélizációban kiélő lelki kávésnénike-keresztyénségből. Elég volt abból a „hívő ifjúságból“, amely gyakorlatilag ugyancsak „lelki kávésnénike“. Elég volt a missziói főzőcskéből a missziói élet helyett!

De jaj nekünk akkor is, ha mindössze fellelkesedünk s úgy fogunk hozzá. Csak ha a Krisztus szerelme szorongat reá! Mert ami elég volt a nyugati keresztyénségből: lelkesedésből lélek helyett, az nem elég! Lélek semmiként sem lesz belőle. Csöd annál könnyebben. Gondold csak a legkisebbet: a misszióban a bűzösen beteg törzsfőnök „kitüntet“ az ebédnél, megrágja helyetted a falatot és úgy nyújtja oda gombócban. És kiderül, hogy — még enni sem tudsz Isten dicsőségére. Mit csinálsz a nagy próbákkal?

Alázzon meg és törjön össze bennünket az önmegismerés. Vissza ahhoz, aki a Lélek szerelmében jött értünk a misszióba s odaadta magát a fára, a bitóra. S végre „hívők“ és hitetlenek: adjuk oda magunkat valóban Néki. Hogy kitöltsék az Ő szerelme a szívünkbe s Ő küldhesse a szívünket az örök kárhozatba percenként menő pogány százakért..

S. A.

Tiliander svéd misszionárius Gnananandam evangélistával és egy keresztyén tanítványukkal.

Svéd evangélikus testvéreink külmisziói munkája

AZ ISZLAM

— Folytatás. —

Egy fiatal misszió egyház.

Svédország népe politikai népgyűlésen határozta el a keresztyénségnek az elfogadását. Azonban a keresztyénség nagyon hamar áthatotta az egész svéd népet. Ennek a bizonyítéka az, hogy a svéd egyház már akkor végzett külmisziói munkát, amikor maga sem szilárdult még meg teljesen. A svéd egyház már a reformáció előtt kivette a maga részét a külmisziói munkából. Jelentős része volt Finnország megtérítésében, Izland szigetének a megtérítése pedig túlnyomó részében svéd misszionáriusoknak a munkája.

Alattvalóként felelősséget érző keresztyén felsőbbiség.

A reformációban megtisztult evangéliumi keresztyénség, bár kezdetben idegenkedett minden olyan berendezéstől, amely Rómára emlékeztetett, így központilag megszervezett missziói szerve sem volt, mégis végzett külmisziói munkát, mert ez az Evangelium elfogadásával együttjáró kötelessége volt. A svédek nagyon komolyan vették a lutheri orthodoxia korában az orthodoxiának a keresztyén felsőbbiségnek a kötelességeiről vallott felfogását. Akkor kezdődött meg a lappok közötti missziói munka, ahová a középkornak a folyamán nem jutott még el az Evangelium. A lappoknak a megtérése már a reformáció kora utáni időre esik és különösen Gusztáv Adolf király idejében fordítottak erre nagy gondot.

Keresztyén telepesek felelőssége pogány környezetük iránt.

A lappok közötti missziói munkát teljesen az egyházi és állami felsőbbiség irányította és hordta a szívében. De abban a korban a nép széles rétegei is érezték az Evangeliumnak a terjesztése körüli kötelességüket. 1638-ban ment ki az első svéd telepes-csoport Amerikába. Ez a csoport érezte legelőször kötelességének az indiánok között az Evangeliumnak a terjesztését. Az angol puritán Elliot csak 1646-ban kezdte meg az indiánok közötti munkát. A svéd Campanius azonban már öt megelőzve dolgozott közöttük. Tehát az indián misszióknak az úttörői is a svédek voltak.

Az ébredési mozgalmak hatása.

A XVIII. század folyamán a svéd egyházi élettel együtt a missziói felelősség is hanyatlik. Az ébredési mozgalmaknak kellett eljönniök, hogy a svéd evangélikusság ismét alkalmassá váljék missziói munkának a végzésére. A pietista ébredés idején az első hatások Németországból jöttek. Különösen a herrnhuti testvérgyülekezettel volt egyes svéd lelkészeknek eleven kapcsolatuk. Azonban a pietizmus első ideje még nem volt az igazi külmisziói ébredésnek az ideje Svédországban. A külmisziói ébredés csak a XIX. században következett be. Most elsősorban Angliából jöttek a hatások. Az angol methodista ébredés hullámai 1800 után éreztették a hatásukat Svédországban. Stockholmban működött Scott angol methodista lelkész, aki a meginduló svéd ébredésnek egyik vezetője lett. Általa kerültek a felébredt evangélikus egyházi körök is elsősorban angol missziókkal kapcsolatba. Ebben az időben ébred fel Rosenius Károly, az ébredésnek egyik későbbi vezetője és Fjellstedt Péter, a missziói munkának az újabbkori úttörője a svéd egyházban.

Megalakulnak az első missziói társulatok.

Népes gyülekezet töltötte meg 1844. május 19.-én délután a lundii dómtemplomnak a hajóit. Vendégigehirdetője volt a gyülekezetnek. A már említett Fjellstedt Péter lelkész, aki egyetemi tanulmányainak során ébredt fel a bűn álmából és jutott élő hitre. Lelkészsé való szentelése után Baselbe ment és a Baseli Misszió szolgálatában 10 évet töltött Indiában, Törökországban és Bulgáriában mint a baselieknek az első svéd misszionáriusa. Most itthon látogatja a gyülekezeteket és ébreszti az egyháznak a missziói felelősségét. Eleven bizonyágtételét a lundii dómgülekezete is két és fél órán keresztül hallgatja. Szavai felejthetetlenek mindenkinek a számára, de különösen a dómnak a lelkészét, Wieselgren dómprépostot nyugtalanítják. Nemsokára néhány lelkésszel és teológiai tanárral együtt megalakítják a »Lundii Missziótársulatot«. Mint ilyen ez nem volt az első az országban. Már előzőleg megalakult Stockholm-

Ezúttal a mohamedán szent-könyvekben lefektetett ú. n. kötelességtan, illetve annak egyes közérdekű részeit kívánjuk olvasóinkkal megismertetni és pedig ugyancsak E. Kellerhals: Der Islam c. műve nyomán.

Lássuk először is a napjainkban ismét bizonyos időszerűséggel bíró ú. n. »szent háború« kérdését.

Előre kell bocsátanunk, hogy a »kötelességtan«, mint »szent törvény« azt a végső célt szolgálja, hogy az élet egész területén megvalósuljon a legteljesebb theokrácia, vagyis az istenség korlátlan uralma. — Ezért parancsokkal és tilalmakkal a legaprólékosabban szabályozza az emberi élet minden viszonylatát, tehát az állami és egyházi, a gazdasági és tudományos életet épügy, mint a művészeteket, a jog egész területét, a bel- és külpolitikát stb., stb. — Minthogy pedig a mohamedánság meggyőződése szerint ezt a theokráciát neki kell az egész világon megvalósítani, ezért az iszlám az egész nem mohamedán világgal szemben hadi állapotban állónak tartja magát s kötelességévé teszi minden egyes tagjának, hogy részt vegyen a most említett célt megvalósítása érdekében folytatandó »szent háborúban«. — Eredetileg minden esztendőben legalább egy háborút kellett — a kötelességtan szerint — a hitetlenek ellen viselni; később azonban már úgy magyarázták az erre vonatkozó parancsot, hogy már az is elegendő a törvény betöltéséhez, ha csak előkészületek történnek is egy későbbi szent háborúra, sőt elegendő az is, ha valamely keresztyén államot, amelyben a mohamedánok szabadon gyakorolhatják vallásukat, egyszerűen »izlám területnek« nyilvánítanak. — A »szent háború« természetéből, illetőleg jellegéből folyik, hogy a vele kapcsolatos kérdésekben sohasem a katonai vagy polgári hatósági álláspont dönt, hanem kizárólag a teológusok törvénytárgyazata érvényesül, mint egyedüli tekintély.

Ami ezek után pl. a mohamedán büntetőjogot illeti, ez tartalmaz főként az ó-arab jogból van átvéve s Mohamed inkább csak alakít

vonatkozásokban eszközölt rajta egyes módosításokat. Változatlanul vette át Mohamed a »**ius tationis**«-t, vagyis a szemet-szemért fogat-fogért elvét. Ezzel szemben megszüntette a rokónoknak és törzsbelieknek a »**röbösszük**-ra, tehát az »**önsegély**«-re vonatkozóan addig fennálló jogát és külön nyilvános bírói fórumot létesített. A bizonyítási eljárást is szabályozta Mohamed, még pedig a vádlott javára; épügy a kártérítési kötelezettség mértékét is le szállította. Mohamed maga is bíraskodott, halála után ez a jog a khalifákra szállott át. — Bíró csak feddhetetlen előéletű és »**igazhitű**« lehet, ugyanígy tanuként is csak »**igazhitű**« szerepelhet, tehát pl. keresztyén nem. — A legsúlyosabb büntetések a vérfertőzésre, a bor és egyéb kábító italok élvezetére, lopásra és zsarolásra stb. vannak megállapítva. Ilyen büntetések: a megkövezés, megkorbácsolás, megcsonkítás. — Ényhébb esetekben a bírói szabad mérlegelésre van bízva a büntetés meghatározása, — külön van szabályozva az iszlám vallás hűtlen elhagyásának megtorlása és még ma is igen szigorúan bünhődik az, ki hitéhez hűtlenné válik.

A kereskedelmi jog szabályozza pl. az »**eskü**« kérdését. Az »**eskü**« megtartása csak akkor kötelező, ha az Allah nevével kapcsolatban tétetett. — Esküszegés esetére már előzetesen fel lehet ajánlani bizonyos jóvátételt, — kérlelhetetlen szigorral bünteti a törvény a **kamattilalom** áthágását s tiltja a **váltóüzletet** is. — A gyakorlatban azonban nehezen voltak e tilalmak érvényesíthetők s így idővel megszűntek ill. bizonyos szokások bevezetésével megkerülhetők. — Igen behatóan szabályozza a köteleességtan az ú. n. »**kegyes alapítványok**« kérdését is, mert a mohamedánoknál tömegesen létesítenek ilyeneket, részben egyes személyek, részben a köz javára. — A **rabszolgaság** intézménye tekintetében Mohamed lényegében átvette az előbbi jogállapotot azzal a kivétellel, hogy megtiltotta, hogy valaki »**hitsorsosát**«

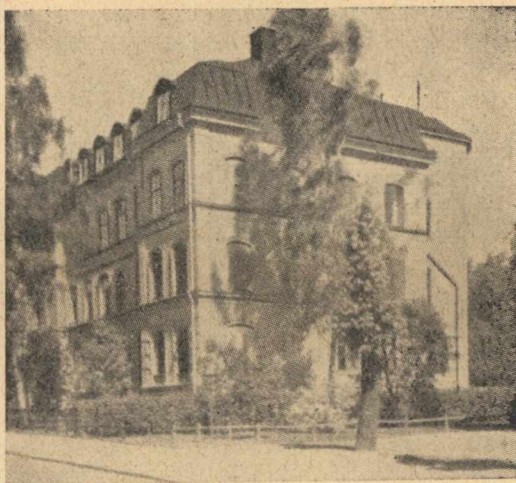
Áldozatot csak az tud hozni, aki a legnagyobb áldozatot:

Krisztusát látta.

ban a »**Svéd Missziótársulat**«. Mivel azonban ennek a vezetésében jelentős rész jutott Scott methodista lelkésznek, az egyházi köröket annak az álliansz szelleme elidegenítette. A »**Lundi Missziótársulat**« ezzel szemben hitvallásos egyházi alapra helyezkedett. Azonban igazi népszerűségre ez sem tett soha szert, mert a különböző táborokra szakadozó ébredés népeinek az egyik része a hitvallásosságát, a másik része pedig a társulatnak az egyháztól aránylag független szervezetét kifogásolta. Mégis ebből a társulatban ringott az újabbkori svéd missziói munkának a bölcsoje. 1846-ban megindította a máig is megjelenő lapját: »**Den Evangeliska Missionen**« címen. Utána nemsokára kiküldő szervvé is lett. Lundban missziói iskolát nyitott a jelentkezők részére. Ezeket a lundi egyetem teológiai fakultásán először lelkészekké képeztették ki. Utána Fjellstedt Pétertől speciális misszionáriusi kiképzést kaptak.

Az első két misszionáriusát a társulat Kinába küldte, ahol már előttük is dolgozott egy svéd misszionárius Baselnél a szolgálatában. Azonban rövid idő múlva mind a két misszionárius közlekedési balesetnek az áldozata lett. Ez nagyon megpróbálta a fiatal társulatnak a hitét, de megingatni nem tudta. Nemsokára már Indiában a Lipesei Misszióknak a kötelékében találjuk a misszionáriusait.

Közben a Svéd Missziótársulat is mindinkább egyházi hitvallási alapra tér át. Ennek folyamán a két társulat 1856-ban egyesül is egymással.

Az uppsalai Svéd Missziói Központ.

Felébred a hivatalos egyháznak a missziói felelőssége.

Amikor megalakult a Lundi Missziótársulat, a szigorú egyházi talajon álló Schartau-féle ébredési mozgalomhoz tartozók a hitvallásos alapja ellenére sem siettek segítségére, mert az ő meggyőződésük szerint a külmissziói munkát nem végezheti egy önkéntes alapon dolgozó, egyházon belüli csoport, hanem magának a hivatalos egyháznak kell azt végeznie, mivel a missziói parancs az egyháznak szól. Ez a felfogás győzött végül is a svéd egyházban. 1874-ben megalakul Sundberg érsek elnöklése alatt az egyháznak a máig is meglévő és a király által is jóváhagyott külmissziói szerve »**Svenska Kyrkans Missionsstyrelse**« néven. Ez a hivatalos egyházi misszió vette át lassan ettől kezdve a szabad társulatoknak a munkáját. Kezdetben ez a munka nagyon lassan haladt előre, mert a svéd egyházat nem hatotta még át igazi missziói felelősségérzés. Ez a felelősség ettől kezdve évről-évre nőtt. Csodálatosan megnövekedett ettől kezdve az adakozástól egyébként eléggé elszokott államegyházi szervezetben a külmissziói adakozás is.

Ma a svéd egyház missziói munkáját az érsek elnöklése alatt működő lelkészekből és világiakból álló »**Missionsstyrelsen**« irányítja. Ez az egyháznak a legfelsőbb missziói hatósága. Ez alatt áll minden püspökségben egy megszervezett missziói tanács (»**Stiftsmissionsrad**«), amely elnökön és titkáron kívül minden a püspökséghez tartozó esperességnek egy-egy képviselőjéből áll. Ez a tanács, illetve ennek a tagjai gondoskodnak arról, hogy minden gyülekezetben éber külmissziói felelősség legyen.

Az önkéntes munka sent marad abba.

A hivatalos egyházi missziói munkán kívül ma több mint 20 kisebb-nagyobb külmissziói munkával foglalkozó szervezet van Svédországban. Ezeket egyházi közösségi és szabadegyházi csoportokra oszthatjuk.

Egyházi alapon áll a »Svenska Jerusalemsföreningen«, a »Svenska Mongolmissionen«, a »Svenska Missionen i Kina« és a »Svéd Női Missziói Szövetség«.

A Rosenius-féle ébredésből két szervezett közösség alakult, amely ma önálló külmissziói munkát is végez: »Evangeliska Fosterlandstiftelsen« és a »Bibliahú Barátok Közössége«. Mindkettő szervezettel teljesen független a hivatalos egyháztól, de hitvallásos alapon áll, sőt sokkal szigorúbban ragaszkodnak az egyház hitvallásos bibliai tiszta tanításához, mint maga a hivatalos egyház. Ez a két közösség jelentős részt vesz a svéd külmissziói munkában.

A svéd ébredésnek a legnagyobb baja az egység hiánya volt. Az ébredés népe különböző táborokra szakadt széjjel. Ezeknek csak egy része maradt meg egyházi alapon. Másik részük szabadegyházakban tömörült.

Legjelentősebb szabadegyházi szervezetek egyike a »Svenska Missionsförbundet«, amely a Fosterlandstiftelsenből vált ki annak hitvallásossága miatt. Ez Svédországnak a legnagyobb külmissziót végző szerve is. Több misszionáriusa van, mint magának a hivatalos egyházi missziónak. Tanítás szempontjából teljesen szabad alakulat, de így az általa megtérített pogányoknak is nélkülözniök kell a határozott tanbeli alapot, ami fiatal keresztyén egyházaknál nagy veszélyvel jár. A Missionsförbundetből vált ki a »Hjälselförbundet« (Szentségyszövetség), amely azt a tévtanítást vallja, hogy a megtérteken és így rajtuk is nincsen többé semmi hatalma sem a bűnnek. Ezen tévtanításon kívül ez az alakulat sem helyezi semmi sulyt más téren a tanításra. A szabadegyházi alakulatok között is nagyon gyakoriak a szakadások. Pl. a kb. 100.000 tagot számláló baptista közösség missziói munkája 3 részre szakadt szét. Külön utakon halad a »Baptista Misszió«, az »Örebroi Misszió« és a »Szabad Baptista Misszió«. Külön missziójuk van a svéd methodistáknak és pünkösdistáknak is, míg a hetednapos adventistáknak az ő nemzetközi alakulatuk keretében dolgoznak. Külön kell megemlíteni a »Svéd Állami Misszió«-t, amely nem akar ugyan szabadegyházi, hanem felekezeti misszió lenni, mivel azonban nem áll az evangélikus egyház hitvallási alapjára sem, egészen különálló szabadegyházi típust valósít meg. Így ezt is ide kell számítanunk.

Amerikában

a svéd evangélikusok legnagyobb része az »Evangelical Lutheran Augustana Synod« nevű egyházi szervezethez tartozik. Ez az egyházi szervezet az óhazai egyházhoz hasonlóan maga végez hivatalosan külmissziói munkát. Csupán az a különbség, hogy itt a hivatalos egyházi misszióval szemben nem találkozunk más önkéntes és közösségi misszióval. A szabadegyházi svédok azonban Amerikában is több táborra szakadtak széjjel. Szabadegyházi jellegű a »Swedish Evangelical Mission Covenant«, a »Swedish Evangelical Free Church« és a »Scandinavian Alliance Mission« nevű szervezet. Azonban jelentősebb külmissziói munkát csak az

Weiler Henrik

A svéd egyház missziója számokban.

1915	1925	1945
	misszionáriusok:	
69	132	173
	benszületett munkások:	
872	1061	1800
	gyülekezeti tagok	
29.261	36.771	99.894
	iskolai tanulók:	
14.774	20.712	30.137
	fekvő betegek a missziói kórházakban:	
234	1767	13.858
	bejáró betegek:	
32.004	13.890	40.897
	adományok összege Svédországban Svéd kor.-ban:	
399.799	1.093.640	2.188.604

tegye rabszolgává. — A Korán és egyéb szent könyvek is általában emberséges bánásmódot követelnek a rabszolgák részére és nagy érdemnek minősítik a rabszolgák felszabadítását, valójában azonban máig sem történt semmi érdemleges intézkedés a rabszolgaság intézményes megszüntetése érdekében.

Ami végül a mohamedán házasság kérdését illeti, ez az ősidőkben teljesen a patriarchatus alapján nyugodott. A házasságkötés formailag egy egyszerű vételi ügylet volt, vagyis a nő egy bizonyos összeg lefizetése ellenében a férfi tulajdonába ment át; viszont a férj bármikor lemondhatott róla, ezzel a házasság egyszerűen megszűnt. Mohamed megtiltotta, hogy a nőket akaratuk ellenére is belekényszerítsék egy házasságba, de e tilalmának nem tudott kellőképpen érvény szerezni. Annak is igyekezett Mohamed gátat vetni, hogy a férj bármily csekélység miatt eltaszíthatja magától a feleségét. Az addig korlátlan többnejűséget 4 feleség tartására korlátozta, viszont megengedte, hogy minden férfi korlátlan számban tarthasson rabszolganőket ágyastársakként. A mohamedán házasságjog ma sem ismeri sem a polgári, sem az egyházi házasságkötést, — annál sem polgári, sem egyházi személy nem működik közre. A menyasszony gyámja az előirt formások szigorú betartása mellett 2 igazhitű tanu előtt kijelenti, hogy hajlandó gyámoltját férjhez adni, a völegény pedig kinyilatkoztatja, hogy kész a megállapított összeget lefizetni, — ezzel a házasság már létre is jött.

E röviden vázolt mohamedán házassági jog, — főként a többnejűség megengedett volta, — nagyban hozzájárul az iszlám terjesztéséhez, mert sokak szemében rokonszenvesebb, mint a szigorú erkölcsi követelményeket felállító egynejűséget megállapító keresztyén házasságjog. — Másrészt, — állapítja meg E. Kellerhals, — a többnejűség és az ágyasság intézménye, illetve ennek nyomában járó pusztító erkölcsi és társadalmi következmények nyílt seb az iszlám testén, amelynek megszüntetése csak az egész arab családjog gyökeres átalakításától várható, miként ez Törökországban már megtörtént a svájci magánjog életbe léptetése útján.

Imádkozzunk

„...de nekem Isten megmutatá, hogy senkit se mondjak közönséges vagy tisztátalan embernek.“ Csel. 10,28.

Önmagamat legyőzni mindig a legnagyobb győzelem. Ezt tanulta meg Péter hűsvét után. Erre a győzelemre nekünk is szükségünk van a misszióban. Ömberünk nagyon szereti a személyválogatást. Igen könnyen esünk a „lelki-finnyáskodás“ bűnébe. Ez, vagy az az ember, nép, faj, kegyességi típus vagy munka-ág „közönséges“, „tiszttalan“ a szemünkben és a felelősség kötelezése alól kibujunk. Ez a válogatás és ítékezés meglehetősen szívünk eredménye. Bűn! Ha Krisztusban vagyunk, ennek meg kell szűnni. Esetleg küzdelem árán, de győzni kell. „Azért mi ezentúl senkit sem ismerünk Isten szerint“ (II. Kor. 5,16). „Nincs zsidó, sem görög, nincs szolga, sem szabad, nincs férfi sem nő, mert mindnyájan egyek vagytok a Krisztus Jézusban.“ (Gal. 3,28.) Erre az állápontra eljutni csak Krisztus segíthet el. Kunszt Irén is megtorpant a piszkos sárga kínaiak első látásán, és az élete végén annyira szerette őket, hogy másutt nem is akart meghalni, csak közöttük. Egesse ki Krisztus megváltó szeretete szívünk válogatós készségét és emlékeztessen bennünket az, hogy a mi bűneink sem tesznek minket nagyon kívánatosá Krisztus előtt, de Ő meghalt értünk. Ne légy válogatós a munkákban és emberekben!

Adjunk hálát:

Istennek hozzánk hajló szeretetéért; az ünnepekben lapasztalt hitbéli megújulásért és látásokért; Isten egyetemes üdvtervéért, melyben nincs személválogatás, a három új jelentkezőért; (2 orvos, 1 vegyész-ápoló)

Valljuk meg,

hogy mindig igen válogatóság vagyunk a missziói munkákban; mi választjuk ki a szolgálat alkalmait és nem Istenre bizzuk; mindig az tetszetősebb, amit mások csinálnak; a saját munkánkat lebecsüljük vagy elhanyagoljuk; kapkodás, hűtlenség, nagyotakarás, jellemzik munkánkat; imádságaink is el-elmaradnak a misszió munkája mögül...

Könyörögjünk,

hogy Isten mutassa meg kit hova küldjünk; hogy a jelentkezőkben Krisztus növekedjék; hogy bűneink ellenére is munkába állítson az Úr; az új dunáninnyi püspökünk szolgálatáért; szegedi fiókegyesületünk alakulásáért és munkájáért; Kunos Jenő hazajöveteléért; a korhatáron túllevők munkábaállításáért.

500 „TETSZHALOTTJA“ van az egyesületnek. Értjük alatta azokat, akik az ostrom óta semmi életfelt sem adtak magukról. A misszió ügyét egy fillérrel sem támogatják, de a lapot elfogadják. Ez az utolsó felhívásunk hozzájuk. Ne csodálkozzanak, ha hűtlenségük miatt Isten ügye megakad.

A Svéd Evangélikus Egyház missziói munkájáról

A Svéd Evangélikus Egyház egyik legnagyobb és legrégebb munkaterülete Dél-Indiában, Madras tartományban van. A lakosság javarésze tanul. India első evangélikus misszionáriusa köztudomás szerint a német Ziegenbalg Bartolomeus és Plütschau Henrik volt, akik 1706-ban szálltak partra Trankebarban és a tamul nép között kezdték meg munkájukat. A svédek 1848 óta kapcsolódtak be a munkába s végeznek azóta megszakítás nélkül mindjobban kiépülő missziói munkásságot. A Lipcsei Missziói Társaságot először inkább csak anyagilag támogatták, majd a két társulat 1927-ben felosztja az eddigi munkaterületet két önálló részre. A két terület evangélikus gyülekezetei azonban már 1919-ben Evangélikus Lutheri Tamul Egyház név alatt egyesültek. Ez a szervezeti egység azért jelentős esemény a dél-indiai evangélikusok életében, mert magával hozta az indusoknak szervezettebb bekapcsolódását és felelősség vállalását az iskolai munkában és az evangelizációs szolgálatában. A Tamul egyház pásztori vezetése egy püspök kezében van, akit a két missziói társulat nevez ki mindaddig, amíg a fiatal egyháznak szüksége van kívülről jövő anyagi támogatásra. A lelkészeket a két társulat által felállított madrasi »Garukul« teológiai főiskolán képezik ki. A népiskolai tanítók képzése egy angol-svéd-dán missziói közös áldozatból felállított szemináriumban folyik Irungalurban.

Bennszülött és fehér misszionáriusok Dél-Rhodésziában.

Nevezetesebb munkahelyei közül érdemes megemlíteni Tanjore-t, ahol felsőleányiskola működik 300 tanulóval és leányotthonnal.

Trichinopol a tamul egyház püspöki székhelye szemináriummal, ahol az indus tanítók részesülnek keresztyén hitoktatásra való képzésben. A missziótársulat itt egy 8 osztályos leányiskolát állított fel és 130 leány befogadására othont, valamint lakhelyet olyan nők részére, akik keresztyének akarnak lenni.

Pudukotta felsőfokú fiúiskolával és internátussal rendelkezik 350 tanuló részére. Élénk evangelizációs munka színhelye.

Tirupattur kórházáról híres, amelyben svéd és indus orvosok, ápolónők és laikus segítők szolgálnak. A poliklinikai betegek száma évente kb. 10.000, a kórházban ápoltak száma kb. 2.000. A kórházzal kapcsolatban betegápoló tanfolyamot rendeznek: a vakok számára iskolát állítottak és nők közötti bibliamunka folyik.

Paramakudi evangelizációs és iskolai munka székhelye.

Coimatora ugyancsak kórházáról híres, valamint diákkotthonáról.

Palladam különböző tanfolyamok székhelye gyönyörű keleti templommal.

Kodaikanal — a közel 2.000 méter magas hegyen — a misszionáriusok pihenőhelye a legforróbb nyári időben. Ezen a gyönyörű vidéken van a misszionáriusok gyermekei részére felállított iskola is: Solvik. Kodaikanal gyakori konferenciák, összejövetelek színhelye.

Kinában, Hunan tartományban 1918 óta folytat mindjobban kiépülő missziói munkát a svéd evangélikus egyház. Munkássága főképpen Changsha városában, a tartomány fővárosában folyik. Mindjobban kiépülő munkamezővé válik Dél-Kinának Tung-ting tava körüli falvak vidéke. A munka elsősorban evangelizációs szolgálat, mely kezdettől fogva arra törekszik, hogy önálló gyülekezeti élet alakuljon ki. Észak-Hunan Lutheri Egyháza címen szervezkedtek s kínai vezetés alatt állanak. Evangélikusok és misszionáriusok közösen végeznek missziói utakat, valamint gyülekezeti hetek tartásával kívánják a lelkek épülését szolgálni.

A *ZULU-Egyház* 1924-ben szervezkedett legkevésbé önálló alapon. 1939 óta e tekintetben változás állott be. Eddig 12 önálló lelkész van, akik egy-egy nagyobb gyülekezetben teljesítenek szolgálatot. A többiek mint segítők nyerne beosztást. Külön jelenség az »imádkozó nők« mozgalma, amely minden zulusgyülekezetben az építésnek, a diakóniának és az ébredésnek eszköze. Az egyház egységének további megőrzését és erősítését biztosítja a lelkészképzés, amelyet a német, a skandináv és amerikai lutheri egyház missziói munkája támogat.

A *Rhodeziai* egyház a legfiatalabb, azonban sokkal önállóbb, mint a délafrikai. A zsinat vezetője egy igen tevékeny bennszülött. A tanítók kiképzése a kicsiny mnene-i szemináriumban történik. A munka mind jobban kiépülő és sok reményre jogosító.

Oktatás — nevelés.

A svéd egyház missziótársulata, hasonlóan a többi más missziótársulathoz, igen kiterjedt oktató-nevelő munkát végez, részben mint a missziói szolgálatnak egyik ágát, részben a missziói munka továbbviteléhez szükséges segítők, gyülekezeti vezetők biztosítására.

Ahol csak megvetheti a misszió a maga lábát, iskolát állít a kicsinyek részére bennszülött tanítóval, a nagyobb helyeken pedig népiskolákat létesít. Internátusok felállításával lehetővé teszi, hogy kicsiny falvak iskolásgyermekeit összegyűjtse. Az iskolák nemcsak a nép helyi szükségletét kívánják kielégíteni s mint ilyenek beleilleszkedni a vidékek, tartományok tanítási rendjébe, hanem különös tekintettel vannak a misszió szempontjaira. Az állam az iskolákat ellenőrzi, sőt anyagilag is támogatja. Kinában nem épült ki erősebben az iskolai munka, részben azért, mert a kormányzat nem engedte a keresztyén tanítást, részben azért, mert a missziói az iskolák felállítását inkább gyülekezeti, mint evangelizációs szolgálatnak tartja.

Rhodeziában a misszióknak két iskolaközpontja van. Mnene a fiúk, Masasse a lányok részére. Elméleti és gyakorlati oktatás folyik.

Indiában igen sok önálló iskolája van a misszióknak: Madura, Pudukotah, Tanjore és Shiyl. A tanjorei leányiskolát kivéve valamennyi indus igazgatás alatt áll. A tanulók száma e négy iskolában meghaladja a kétezret. A tanulmányi eredmény, amit az indiai iskolahatóságok rendszeresen ellenőriznek, különösen is a leányiskolában kimagasló.

Kinában 1917 óta végez nagyobb iskolai tevékenységet a misszió. 1923-ban nyitotta meg felsőbbfokú iskoláját Taohwalunban. Bár az iskola működését az országban jelentkező harcok és lázadások nagy mértékben befolyásolták, mégis igen szép eredménnyel szolgálta a misszió ügyét. A tanulók közül nagyon sokan lettek Krisztus követőivé még tanulmányi idejük alatt. A Japánnal folytatott háborúban az iskola kénytelen volt belsőbb vidékre költözni, de a tanulók és tanárok nagy hűsége legyőzött minden nehézséget.

Fordítás G. Dahlquist: *Svenska Kyrkans Mission* c. munkájából.

E L É G E T T Ű K

A BÁLványOKAT!

*Írta Studer R. misszionáriusnő**

Az elmúlt hét egyik napján elhatároztuk: ma elmegyünk Wangchingba a Wang családhoz. Annak tagja az a két fiatal ember, akik kevés idővel ezelőtt 10 napos kurzuson vettek részt nálunk s ezalatt leszoktak az ópiumszívásról. A gyakran igen nehéz próbát jól kiállották, az evangélium iránt is fogékonyak voltak s készségesnek mutatkoztak a Krisztusban való hitre. Azért akartunk hozzájuk menni, hogy áhitatot tartsunk és néhány éneket énekeljünk velük. Vak bibliásasszonyunk, segítők Chang, Lina testvér és én, együtt indultunk el a kb. másfél óra járásnyira fekvő faluba. Az egyik fiatalemberrel még útközben találkozunk. Szívesen visszafordult volna velünk, de a piacra kellett mennie. Egészen üdítő volt a vándorlás át a friss zöldelő rizsföldeken a köröskörül távolba húzódo ég alatt.

Hamar elérjük a kis falut. Mind-egyik falu egyforma Yüki környékén. A házak színe olyan, mint a földké és utaké, mert a környék agyagjából épültek. A fiatal Wangot otthon találjuk, feleségét is, aki nemrégén nálunk szült s a Jézusban való hit útjára lépett. Üdvözölt bennünket az öreg apa is. Amíg a fia ópiumszívó volt, késsé ő is reázkodott, de fiával együtt abbahagyta. Egyik lánya a kunningi vakok iskolájában van s többször beszélt már övéinek a Megváltóról. Leánya bizonyágtételének és a mi még újví igehirdetésünknek hatása alatt, hitre jutott. Két hónappal ezelőtt abbahagyta a gyümölcsevést.

Addig az egész családban, testileg, lelkileg nagy nyomor uralkodott. Annnyit költöttek ópiumra, hogy pénzük a legkisebb szükségletekre sem volt elegendő. Az anya még csak segíteni sem tudott a rizsültetésnél és más földmunkánál szinte évek óta. Valahányszor munkájánál a vízben állott, lábain rosszindulatú kiütések mutatkoztak s így lehetetlenné vált ennek a munkának a folytatása. Ópiumszívók amúgy sem szeretnek dolgozni. Így lett életük nyomorúságos. Attól kezdve, hogy egyik a másik után himni kezdett, sorsuk megjavult. Isten áldása láthatólag minden munkájukon jelentkezett. Még az anya is részt vett a rizs megmunkálásában; a kiütések nem mutatkoztak a lábán. Isten igen jóságos volt velük szemben, ezzel erősítette hitüket a további bizalomra. Egyik fiúk katona volt, sokáig nem hallottak róla, azt sem tudták: él-e vagy meghalt? De nemrégiben levél érkezett tőle s azt írta, hogy jól megy

* A cikk írója Csepelen született. Családjában egyszer megfordult Kunst Irén s látogatásának hatása akkor jelentkezett, amikor már a Studer család Svájcban lakott.

*Beküldted-e már
az 1948. évi tagdíjat?*

sora. Ez is Isten kezéből vett aján-
dék volt.

Mialatt ezeket az örömeiket elbeszél-
ték, Lina testvér megkérdezte: „Hogy
állunk azonban a ti házbálványaitok-
kal? Van-e még sok belőlük?” —

„Igen” — válaszolták — „odafenn a
hálókamrában vannak az ősök csa-
ládfájánál.” „Ilyen minden pogány csa-
lád házához hozzátartozott, nemzedék-
ről nemzedékre szálltak, imádták őket
s áldozatot mutattak be a bálványoknak.
De a Wang család egy-kettőre bele-
egyezett abba, hogy megsemmisítük
azokat. „Nincs rájuk már szükségünk,
hiszen Jézusban hiszünk.” Mindany-
nyian felmentünk hát a felső helyi-
ségbe, hogy megtekintsük az ollárt.
Még az apa is jónak találta a bálvá-
nyok elpusztítását. Pedig nem könnyű
ézt olyanoknak elhatározni, akiket
egész életükben a papír- és kőbálvá-
nyok imáadásában neveltek fel s akik
úgy tudták, ha valaki ellenük tesz,
féljen azok bosszújától.

Amint így tanácskoztunk, hogy mi-
kor és hogyan történjék a bálványok
elégítése, a fiatal Wang elsőnek állt
fel egy székre s megkezdte bátran a
bálványok leszakítását. Őt követte ki-
sérőnk s magunk is vidáman hozzá-
láttunk. De mindannyian tudtuk: a
gonosz most feltámad akár a faluban,
gonosz most feltámad, a falu lakossága
vigyáz erősen s bármilyen kis baj tá-
mad akár a faluban, akár a házban,
a Wang családot okolják érte. Amikor
a bálványokat a kezünkben tartottuk,
majd a padlóra tettük, egyikünk imád-
kozik s kezdődik a dal: „Ne félj, csak
higgy!”

„Hof készítjük el a máglyát?” —
ez volt a következő kérdés. — „Az
udvarunkon” — mondotta az ifjú
Wang. — „Nem lenne jobb” —
mondta valamelyikünk — „ha ezt a
ház előtt, a nagy piac téren tennők,
hogy a falu lakosai is lássák?” —
„De” — mondta Wang és vidáman,
bátran segített az égetésnél.

Amire elkészült a máglya, már sok
ember gyülekezett mellette. Néhány
éneket énekeltünk el, Chang munkatár-
sunk prédikált és kezében egy bál-
vánnyal arról beszélt, hogy az soha-
sem segít bennünket az örök életre.

Látható volt, hogy a körülálló tömeg
meglepedt és félt a következmé-
nyektől. „Hogy lehet ilyet tenni” —
mondta egyik asszony, — „Hagyd
csak” — mondta a másik, — „ha
nem félnek semmitől, viseljék ennek
következményeit”. Akkor meggyújtot-
tuk a máglyát. Abban a pillanatban
esni kezdett, holott addig minden
oly szépen ment. Kárörvendő arcokat
láttunk. Én Illésre gondoltam, aki
vizet öntött az áldozatra s az mégis
elégett. S valóban, amint az utolsó pa-
pírdarabka is elégett, megállt az eső.
Ez volt az első nagy megpróbáltatás.

Az ifjú Wang már hozza is a lapá-
tot s elhordja elégetett bálványait. A
Wang család most különösképen reá-
szorul a segítségre s a könyörgésre,
mert nem lesz szükiben megpróbál-
tatásoknak. Az ördög nem adja fel
olyan gyorsan a harcot. Mi azonban
vidám szívvel tértünk haza aznap dél-
után, örülve a győzelemnek.

(A „Missionsnachrichten aus
Jünnan“ c. svájci missziói
füzetből. Fordította: V. L.)

VÍZ

„Uram, add nekem azt a vizet, hogy
meg ne szomjuhozzam, és ne jöjjenk
ide meríteni.”
Ján. 4,15.

Manapság a legtöbb ember nehezen tudja elképzelni, hogy mit je-
lentett a samáriai asszonynak a vízmerítése, annak hazacipelése és hogy
milyen értéket jelentett a számára minden korsó víz. A kút a városon
kívül és mély volt.

Mennyivel könnyebb megcsavarni a vizesapot és tetszés szerint fo-
lyatni a hideg és meleg vizet. Amennyi kell, annyi áll a rendelkezésre.
És például a kínai helyzethez viszonyítva nem is drága. Ki gondolna itt
arra, hogy a víz minden cseppjével takarékoskodni kell.

Számunkra itt az a természetes, hogy a víz tiszta, egészséges és
iható. De nem úgy Keleten, ahol a víz nem csupán szomjat olt, hanem
mindenféle betegségeknek a csiráját is hordja magával. Amikor megérkez-
tünk Sanfranciscoba, akkor többször megkérdeztük, hogy a vizesapból
folyó víz megiható-e felforralás nélkül. Természetes, hogy iható és egész-
séges, de nekünk nyolc év alatt annyira vérünkbe idegződött, hogy for-
ralatlan vizet nem lehet inni, hogy még tiszta víz láttán is gátlásaink
voltak.

Kivéve a ladikon élő kinaiakat, akik a folyó közepén merítenek vi-
zet, Kinában senki sem iszik forralatlan vizet. Még mielőtt a tudomány
felismerte volna a bacillusok veszélyességét, a kinaiak tapasztalataik
révén rájöttek, hogy nem jó vizet forralatlanul meginni. Tekintve, hogy
forralt vizet senki sem iszik szívesen, évszázadokkal ezelőtt egy kínai
patikus azzal kísérletezett, hogy mivel tudná a vizet ízletesebbé tenni.
Kísérletezései közben így talált rá a teacserje leveleire és mivel az ízle-
tessé tette a forralt vizet, az emberek követték tanácsát és így lett
Kinában általánossá a teaivás. A Krisztus utáni első századoktól fogva
kultiválták a teacserjét és onnan származott át nyugatra annak hasz-
nálata, sőt maga a tea szó is. A teaivás nem csupán egészségi szempont-
ból volt jelentős, hanem mértékletesség szempontjából is. A teaivó
kinaiak megmenekültek a részegség minden átkától. Kinában nem látni
részeg embert!

Kinában pár nagy várost kivéve nincsenek vízművek, tehát vízveze-
ték sem. Honnan vettük a vizet? Kútból, ciszternából és folyókból. Akár-
melyik is volt vízszükségletünk forrása, a víz nem magától jött a há-
zunkba. Úgy kellett azt hordatni, mint azt a samáriai asszony cipelte. A
különbég csupán az volt, hogy nem a fején agyagedényben hordták, mint
az a nő, hanem fadézsákban. A víz hordó ember a vállára emelt egy két
méteres bambuszrudat, arra akasztott két 30 literes dézsát és azokat
megtöltve cipelte azt haza. Néha közelebről hordta a vizet, néha mesz-
szebről s bizony, ha ötször, vagy tízszer kellett fordulnia, akkor több
óra telt el víz hordással. Csoda-e, hogy a kinaiak kevés vízben mossák az
edényt, kevés vízben mossák a ruhát? A víz költséges valami, pedig ne-
künk nyugatiaknak a sok víz szinte elengedhetetlennek látszik.

A kanai mennyegzővel kapcsolatban olvassuk: »Vala pedig ott hat
köveder elhelyezve a zsidók tisztálkodási módja szerint, melyek közül
egybe-egybe két-három métréfa fér.« Ján. 6. 6. (Egy métréfa körülbelül
9 gallon.) A hazahordott vizet mi is ilyen kövedényekben tartottuk. Először
is a víznek le kellett üllepednie. Hogy a folyóvíz tisztítását sietessük,
tímsót tettünk bele. A leülledett agyagot minden alkalommal ki kellett
tisztítani, különben a víz megbűdösödött volna.

A zavaros víz megtisztítása után a következő lépés a víznek a felfor-
ralása volt. De az sem történt ám villany-, vagy gázkályhán, sőt még ta-
karéktűzhelyen sem, hanem nyílt faszén tűzhelyen. Időbe került, míg a
faszén, vagy kőszén izzásba jött. Sokszor legezni kellett a tüzet, hogy
huzatja legyen.

*Kunos Jenő címét nem azért közöltük,
hogy csomagot és mást kérjünk tőle.
A misszió mi mást értünk.*

A felforralt vizet lehűtöttük. Utána néha szűrő készüléken engedjük át. Majd üvegekbe öntöttük és nyáron óvatosan engedjük mély kútba, hogy hideg legyen. Jégszokrénnyről természetesen szintén szó sem volt. Vigyázni kellett, hogy a vizesüveg ne menjen olyan mélyen a kútba, hogy piszkos víz szívároghjon a bedugaszolt üvegbe.

Sok missziói állomáson a multban építettek cementből ciszternákat, víztartályokat. A tetőről belefolyatták a vizet a mély tartályba. Mivel az eső Kinában időszakos: tavasszal és nyáron sokat esik, de ősszel és télen majdnem semmit, ez sem bizonyult tökéletes megoldásnak, bár nagy segítséget jelentett a nagymosás tekintetében. Lágy, tiszta vízben lehetett mosni a ruhát a sárga folyóvízzel szemben.

Virágok öntözéséhez szükséges vizet hatalmas gödrökben, tavacskákból fogtuk fel. Ezeknek vájása inségakciók idején történt. Éhes emberek munkához jutottak. A tavacskát azután fel lehetett használni halak tenyésztésére is.

A fenti sorokat nem azért írtuk, hogy a kínaiakat elmaradottság címén egyszerűen leszóljuk. Az egész kérdésnek vannak nehézségei. Emberek ezrei és százazrei keresik kenyerüket vízhordással. Csupán vízvezeték, vízművek építése nem megoldás. Az iparosodásnak más téren is előre kell haladnia, hogy ez a probléma megoldódjon. A kínaiak tudatában voltak a problémának és az egészséges ital szükségességének. A tea- használat feltalálása ennek bizonyítéka.

Amikor a vízről írtam, csupán az volt a céloim, hogy közelebb hozzam egy kicsit a samariai asszony történetében szereplő egy vonást: t. i. a vízhordás nehézségét. Az az asszony először ilyen tekintetben akarta igénybe venni Jézus segítségét. Meg akart menekülni a fáradozástól. Ivóvíz helyett Jézus ÉLŐ-VIZET adott neki. Az egy szükségeset. A lélek üdvösségét.

Nekünk, modern embereknek nincsenek vízhordási gondjaink. Nem értékeljük, becsüljük a vizet. Annak élvezete természetes a számunkra. Talán soha nem is adunk hálát a mindennapi italért. Vagy nem kellene a hálásnak lennünk azért, hogy gondtalanul ihatjuk a tiszta vizet, mit ezen a földön annyi embernek kell nélkülöznie, vagy pedig küzdenie kell annak megszerzéséért?!

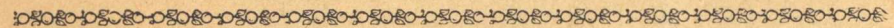
»Azokat pedig, akik hisznek, ilyen jelek követik..., új nyelveken szólnak, ...és ha valami halálost isznak, meg nem árt nekik... Márk 16. rész 18—18 v.

Áldott ígéret a misszionáriusok számára. Egyszer egy öreg kolléga azt mondta, hogy »nincsenek bacillusok!« Ezzel nem azok létezését akarta tagadni, hanem ki akarta fejezni azt a hitet, amely nem aggodalmaskodik minden kínált csésze kézbevételekor: vajjon nincs-e a pohár szélén valami bacillus. Ezeregy esetben egész biztos, hogy volt. Csak rá kellett nézni a törőruhára, amivel eltörölték a poharat, vagy amivel mosogattak. A kínált ital visszautasítása sértés lett volna. Az egyszerű kínai ember igazán nem értette volna meg, mi a bacillus, vagy hogy mitől félünk. De hogy velük ittuk meg a teát, azt megértette. Nem sértettük meg. Aggodalmaskodás? Saját egészségünk féltése? Életünket akkor is Isten kezébe kell letennünk, amikor a bacillusok milliós serege veszélyezteti.

Ne értsen senki félre. Nem az egészségtani szabályok áthágására akarunk biztatni. Élünk inkább azokkal. Csupán rá akarunk mutatni arra, hogy e tekintetben is eggyel több okunk van Istent áldani.

Hátha azután még ÉLŐ VÍZ-zel is táplálja Jézus lelkünket!

Kunos Jenő

INDIABAN a keresztyén egyház is forradalmi idöket él át. Megemlékeztünk mult számunkban a délindiai egyházi unióról. Ez az unió nagy vonzó hatást gyakorol a nem csatlakozott egyházakra is. Az indiai evangélikus missziók közül a Dán Misszió és a svéd egyháznak a missziója foglalkozik komolyan az egyesülés lehetőségeivel. Nagy vonzóerőt gyakorol az egyesült egyház nagy lélekszáma. Megkérdőjelezendő azonban, hogy az a külső közösség, amely létrejönne tanbeli egység nélkül,

megérné-e az evangélikus egyház nagy közösségétől való elszakadást és a hitvallásos tanítás feladását. A dánok a legutóbbi gyűlésükön azzal érveltek, hogy szükséges lenne az egyházi uniónak lutheri befolyásra, amikor kialakul a tanrendszere, liturgiája, stb. De vajjon képesek-e erre a dán misszionáriusok, akik soha nem voltak szigorú értelemben hitvallásosok? A német és amerikai evangélikus missziók és bennszülött egyháziak nem tóhajtának csatlakozni az unióhoz.

SZABÓ József komáromi lelkész, egyesületünk tanácstagját és a győri fiókegyesületünk egyházi elnökét 1948. márc. 18-án iktatták be a dunáninneni egyházkerület püspöki tisztségébe. Megválasztása és beiktatása alkalmával egyesületünk is őszinte örömmel és áldáskívánsággal állt a köszöntők közé. A püspök úr következő sorokban válaszolt: „Meleg halálával köszönöm iktatásomra küldött áldáskívánást. Szíves készséggel ajánlom fel a külmisziói ügyében munkatársi szándékomat. Régi hajlamom szerint is, de kötelességszerűen is igyekszem a külmiszió feletti fontos ügyét a dunáninneni egyházkerületben szolgálni.“ E helyről is Isten áldását kérjük szeretett püspök úr minden munkájára.

MARKOVITS PÁL, a pittsburghi ev. egyház lelkésze közli az amerikai magyar ev. egyház hivatalos lapjában, az „Erős Vár“-ban (1947 dec. 12. számban) a következő hírt: „December 13—14. napjain látogatta meg gyülekezetünket Kunos Jenő magyar ev. külmisziós lelkész, akit Hartford, Conn. államból hívtunk meg Tanácsunk és népünk missziós munkájának beszámolójára. Amit kiküldő egyháza, a magyar ev. egyház nem kapott meg, annak mi, amerikai magyar evangélikusok vagyunk boldog élvezői. Hisszük, hogy ev. magyar népünk Amerikában is ezentúl komolyabban fog gondolkodni, hogy a magyar Konferenciába tartozó gyülekezetek szintén kiküldjenek egy misszionáriust. Jelenleg 11 magyar ifjú készül külmisziós munkára Magyarhonban. Vegyük magunkra legalább egynék minden költségét külmisziós munkájában. Köszönjük Kunos Jenő testvérünknek üzenetét és további munkásságára Isten kegyelmét kérjük.“

UJ MISSZIÓI FÜZETEK jelentek meg a ref. külmisziói szövetség kiadásában. Megjelent: Indonézia üzen és Indonézia magyar vértanúi. Ára 1—1 Ft. Az első hazánkban járt holland misszionárius, Hoekendijk előadásai, a másik dr. Cseszky Gyula és felesége martirhalálát és működését tartalmazza. A harmadik füzet: Draskoczy László: Mindhalálig e. összegyűjtötte Molnár Mária 1936-tól írott leveleit. Ára: 6 Ft. Külmisziói ünnepélyek anyagául melegen ajánljuk. Itt említjük meg a gyermekek részére írott külm. traktátusokat. Kb. 10—15 féle, drb-ja 30 fillér.

JELEN SZAMUNK jelentős részét svéd testvéreink külmisziói munkájára ismertetésének szenteltük. Testvéri szeretettel köszöntjük őket ez alkalomból.

Ludván S-né, Molnár Gy. 5—5; Gerth H. 5,20; Váczi J., Taschner I. - özv. Kováts S-né, Bp.-Józsefváros, özv. Reichart G-né, 6—6; Vajda J. 7; Bakay Z., özv. Soltész Gy-né, özv. Jeszenszky J-né 8—8; Petőházy G-né, Liptay P-né, Várpaota, Multhans K., Csákvár, Kosztolányi S., özv. Csaposs R-né, Bp. Fasor, Óbuda, Nagygyőr L-né, Csepel, András M. 10—10; özv. Soltész G-né, Eger 11—11; Libál O-né, Körösy J-né, 12—12; Skrabák H. 15; Moticska M-né 16; özv. Brebovszky I-né, Budahegyvidék, Brenner I., N. N., Deák-téri lelkesítő kör, Gércze, Bp. Angyalföld, 20—20; Tomcsányi I. 25; Pestszentlőrinc 30; Molnár Gy., Budavár, Székács S. 50—50 Ft.

Adományok: Takó M. és I., Olasz S-né, Baranyai M. 1—1, Tóth Zs-né, Falvay Z., Asboth L., özv. Gyurátz J-né, özv. Benedek J-né, 2—2; Rada J., Wagner V., Szekér J., ifj. dr. Molnár Gy., dr. Urbán E-né, Fischer K-né, N. N., X Y, Boros I., Székér J. 3—3; Tarján B., 4; özv. Szabik Gy-né, Cseh I., özv. Szentés J-né, dr. Fodor G-né, Meskó Gy., Reök E., N. N., Dobos N., Borsos M., Balogh J., özv. Beliczky J-né, Bartók A., özv. Dénes I-né, Fiala-Döry O., Dr. Balogh I-né, özv. Belák J-né, 5—5; Gróf T., Kovács Gy., Barki G-né, Domsitz L. 6—6; Kecskés J-né, Orsy Gy., és B. 8—8; dr. Csia S., 7; Bokod ev. isk. 9,48; Nyiregyházi vas. isk. 8,94; Ober J-né, Tóth M., Nagy M-né, Rimár J., Adorján K., dr. Reök I., Rejtő M., Brenner I., N. N., özv. Cabányi A-né, Dobos E., özv. Hor-

váth -E-né, Orem A., özv. Kőszeghy K-né, Zenovitz K., Havas J-né, Nagy J., Dr. Molnár Gy., Borbély J., Meisinger M-né, Szendrő E., özv. Soltész Gy-né, Bp-Ferencváros, Hankó M., Hanniffel M., Pataky A., Bagyinka Gy-né 10—10; Balassagyarmati vas. iskola, Celldömölki imaközösség, Gyóni vas. isk., Bercel 12—12; Csákvári vas. isk. 13,52; Bokod ev. isk. 13,76; Oszkó S. 15; Várpalotai vas. isk. 17,60; Steiner Gy., Molnár Gy. 20—20; Szauer K. 3x30; Kovács I. 21,40; Csömöri imaközösség 20,62; Nyiregyházi imaközösség 36; Balatonfüredi fiókegyház 30,30; Nyiregyházi imaköz. 33,60; N. N., Székesfehérvári fiókegyes. Dr. Adamkovics A. 50—50; Soltvadkert gyermekkör. 51; Budavári lelkh. 59,14; N. N. 70; Kiszepesi diákszöv., N. N., Bp-Angyalföldi Lutherszöv. 100—100; Kiskőrösi fiókegyes. 214,12; Elő Víz útján küldött adományok: 242,80; Budavári ev. lelk. hivatal 299,80 Ft.

Perselyekből: özv. Pfeiffer R-né 89, Szegedi egyh. 21, Böhm Dezső 9,58, Sebők A-né 11,46, Nyiregyházi imaközös. 35,06, 913 sz. 2,64; 791 sz. 14,10; 929 sz. 6,36; 878 sz. 3,06; Balzsamka A. 32,20; Kiskőrösi Jeánykör 20; Óbudai vas. isk. 10; Nyiregyházi vas. isk. 12; Ambrus J. 22; Rajkai vas. isk. 24,60; Csabdi vas. isk. 9,60; Simon I-né 22; Halanka M-né 6,78; Kasza A-né 1,22; Sebő P. 17,40; özv. Holik Gy-né 40; özv. Fekete S-né 12,18; Hernuska J-né 11,34; G. Nagy S-né 6,06; Kiss K. 10,46; özv. Rátfay M-né 8,84; Kriszt P. 2,64; Kun L-né 22,68; Agoston R. 3,40; özv. Bro-

zik K-né 28,80; Oroszlányi vas. isk. 19,70; Mokri Gy. 64; özv. Kupcsák Gy-né 5; Veiland I-né 54,07; Mester I. 32,28; Nadas J. 68; Óbudai vas. isk. 9; Kelenföldi ev. isk. 32,86; Szekszárd 135,70; Rejtő M. 8,94; Geyer Z. 21,20 Ft.

Kunos Jenő munkájára: Bakay P-né, Kada J., Beyer P., özv. Horváth E-né, Németh Gy. 5—5; Borostyánkői I., Göllner L-né, Andriská I-né, 20—20 Ft.; Tóth L. 55; Urbán E., Borsos M. 10—10 Ft.

Missziói iskolára: özv. Soltész Gy-né, Bogári M., Nátházy J., Benczur P-né, özv. Soltész Gy-né, 10—10; Simor E. 20; Bruck A-né 40; Borgulya I-né 60; Radvánszky I-né 15; Nyiregyházi leánykör 60; Egyházasközar 5,36; ö. Horváth E-né 5; özv. Kovács S-né 16; Gerth H. 1; özv. Soltész Gy-né 30 Ft.

Missziói gyermekbéllyegeikért: Budahegyvidéki vas. isk. 13,64; Kovács M. 4; Répcelaki ev. isk. 22; Körmöczy M. 14; Budahegyvidéki vas. isk. 4,60; Prekopa J. 240; Budahegyv. 1,90 Ft.

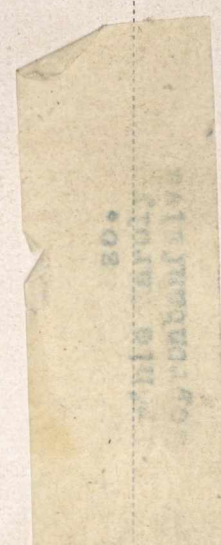
A hűségese adakozásért hála legyen az Úrnak. Az Úr áldó kegyelme legyen velünk!

Csekk számla száma: 16.188.

Kérjük a tagdíjakat és előfizetéseket megújítani az 1948. esztendőre!

Lantosy Károly pénztáros
XII. Bőszörményi-út 5/a.

Hány előfizetőt szerezteél
a Missziói Lapok-nak?

Küldi: Evang. Misszióeg. Budapest, XII., Bőszörményi-út 5/a.

Iratterjesztésünkben kaphatók:

Hebich Sámuel élete	ára: 2.—Frt.
Krisztus Kinában	" 2.—"
Hudson Taylor élete	" 2.—"
Gáncs A.: Serkenj fel, ki alusszol	" 15.—"
Kunst Irén élete	" 8.—"
Babos S.: Pagodák árnyékában	" 6.—"
Németh Gy.: A dán-hallei misszió sirjának üzenete	" 1.—"
Scholcz: Az evangélikus misszióügy fejlődése	" 1.—"
Toktisi Isiti rablőgyilkos élete	" 5.—"
Draskóczy L.: A magyar ker. missziói szolgálat	" 4.—"
Gabi látogatóban (szindarab)	" 1.—"
Kis gyermekeknek missziói elbeszélés (traktátus)	" —.20"

Megrendelhetők kiadóhivatalunk útján: Bp. XII., Bőszörményi-út 5/a.